

Sygn. akt II Ca 504/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lipca 2014r. .

Sąd Okręgowy we Wrocławiu II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący- Sędzia SO Beata Stachowiak

Sędzia SO Monika Kuźniar

Sędzia SR del. Małgorzata Dasiewicz-Kowalczyk (spr.)

Protokolant: Elżbieta Biała

po rozpoznaniu w dniu 23 lipca 2014r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa(...) we W.

przeciwko Z. M.

o opróżnienie lokalu mieszkalnego

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu

z dnia 29 stycznia 2014r.

sygn. akt VI C 1368/11

I. oddala apelację;

II. nie obciąża strony powodowej kosztami zastępstwa procesowego na rzecz pozwanego;

III. oddala wniosek pełnomocnika pozwanego o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt II Ca 504/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 23 lipca 2014 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków we Wrocławiu w pkt I uchylił w całości względem pozwanego Z. M. wyrok zaoczny Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Krzyków we Wrocławiu z dnia 20 kwietnia 2012 r. sygn. akt VI C 1368/11, w pkt II nakazał pozwanemu Z. M., aby wraz z osobami i rzeczami prawa ich reprezentującymi opuścił, opróżnił i wydał stronie powodowej (...) we W. lokal mieszkalny nr (...) położony we W. przy ul. (...), w pkt III ustalił, iż pozwanemu Z. M. przysługuje prawo do lokalu socjalnego, w pkt IV nakazał wstrzymanie wykonanie opróżnienia opisanego w pkt I wyroku przez pozwanego Z. M. do czasu zaoferowania mu lokalu socjalnego przez Gminę W., w pkt V nie obciążył pozwanego kosztami procesu, w pkt VI zasądził od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Krzyków we Wrocławiu na rzecz adwokata D. G. 147,60 zł brutto tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy udzielonej pozwanemu Z. M. z urzędu.

Rozstrzygnięcie swoje Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

Lokal mieszkalny położony przy ul. (...) we W., pozostaje w dyspozycji (...) w W.. Imiennym nakazem przydziału kwatery stałej nr (...) z dnia 20 kwietnia 1977 r. został on przydzielony A. M. (1). Jako członków rodziny uprawnionego wskazano żonę S. M. i synów J. i A. M. (2). Po śmierci A. M. (1), wymienieni wyżej członkowie jego rodziny, byli uprawnieni od dnia 12 lutego 1986 r. do renty rodzinnej na podstawie ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin oraz kwatery stałej i art. 12. ustawy z dnia 20 maja 1976 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych. Z dniem 30 września 1988 r. A. M. (2) stracił uprawnienia rentowe i kwaterunkowe. W lokalu mieszkalnym przy ul. (...) we W. na dzień 30 kwietnia 2008 r. zameldowana była S. M. i jej synowie: J., A. i Z. M., ten ostatni urodzony w dniu (...) W dniu 14 października 2009 r. zmarła S. M.. W maju 2011 r. zaległości w opłatach za korzystanie z lokalu wyniosły 76 803,93,-zł. Pismami z dnia 28 października 2010 r. Dyrektor (...) we W. wezwał Z. M., J. M. i A. M. (2) do opróżnienia w terminie 30 dni przedmiotowego lokalu na podstawie art. 29b ust. 1 ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej. Pismo zostało doręczone Z. M. w dniu 16 listopada 2010 r., natomiast korespondencja adresowana do pozostałych adresatów została zwrócona po podwójnym awizowaniu.

Sąd Rejonowy ustalił ponadto, iż J., A. i Z. M. nie figurują w bazie świadczeniobiorców (...) we W., Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we W. oraz Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych we W.. Z. M. zajmuje lokal mieszkalny przy ul. (...) wraz ze swoimi braćmi J. i A. M. (2). Z. M. nie posiada żadnego innego mieszkania, nie ma gdzie się wyprowadzić, z zawodu jest elektrykiem, pracuje dorywczo, jednak uzyskiwane dochody nie są stałe. Nie posiada nikogo na swoim utrzymaniu ani bliskich, u których mógłby zamieszkać, jest osobą zdrową, nie pobierającą żadnych zasiłków. Na podstawie dowodu z przesłuchania pozwanego, Sąd ustalił także, iż pozwany jest zarejestrowany jako bezrobotny od dnia 28 stycznia 2014 r.,

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, iż powództwo zasługiwało na uwzględnienie. Sąd Rejonowy wskazał, iż po wydaniu wyroku zaocznego z dnia 20 kwietnia 2012 r. w stosunku do pozwanych J., A. i Z. M. sprzeciw został wniesiony jedynie przez Z. M.. W stosunku do pozwanych A. i J. M. wyrok zaoczny uprawomocnił się, wobec czego dalsze postępowanie toczyło się wyłącznie w stosunku do pozwanego Z. M.. Sąd Rejonowy zważył, iż podstawą żądania opróżnienia lokalu mieszkalnego jest art. 222 § 1 k.c. Treścią roszczenia windykacyjnego, zwanego też roszczeniem wydobywczym (rei vindicatio), jest przyznane właścicielowi żądanie wydania oznaczonej rzeczy przez osobę, która włada jego rzeczą. Jednym więc ze sposobów obrony pozwanego w procesie windykacyjnym jest podniesienie takiego zarzutu hamującego.

W niniejszej sprawie, jak zważył Sąd Rejonowy, pozwany w zasadzie nie podjął żadnej obrony, ograniczając się do wniosku o przyznanie lokalu socjalnego, z uwagi na to, że nie ma dokąd się wyprowadzić. Bezsporne było uprawnienie (...) do wystąpienia z żądaniem eksmisji przeciwko pozwanemu. Pozwany przyznał również, że nie posiada żadnego tytułu prawnego do przedmiotowego lokalu mieszkalnego oraz że chce wydać lokal przy ul. (...) we W.. Sąd Rejonowy wskazał, że wcześniej pozwanemu przysługiwał tytuł prawny do przedmiotowego lokalu, czy to na podstawie art. 9 ustawy z dnia 20 maja 1976 r. o zakwaterowaniu sił zbrojnych (Dz. U. z 1976 r., Nr 19, poz. 121 ze zm.) jako dziecku żołnierza A. M. (1), czy też na podstawie art. 12 powołanej ustawy, jako członkowi rodziny uprawnionemu do wojskowej renty rodzinnej przez czas posiadania uprawnień do tej renty. Sąd Rejonowy zważył, iż pozwany, urodzony w dniu (...) ma obecnie skończone prawie 36 lat. Renta rodzinna przysługiwała mu maksymalnie do 25 roku życia, w związku z czym obecnie pozwany nie posiada tytułu prawnego do zajmowania przedmiotowego lokalu mieszkalnego. Tryb opróżnienia lokalu należącego do (...), jak zważył Sąd Rejonowy, w stosunku do osób, które nie są żołnierzami zawodowymi reguluje art. 29 b ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2010 r., Nr 206, poz.1367 ze zm.). W przypadku nieopróżnienia lokalu mieszkalnego w ustalonym terminie, dyrektor oddziału regionalnego kieruje do sądu powszechnego pozew o opróżnienie lokalu mieszkalnego, a w przypadkach, o których mowa w art. 45 ust. 3, również o wezwanie gminy do udziału w postępowaniu (ust. 2). W niniejszej sprawie pozwany został wezwany przez Dyrektora (...) we W. do opróżnienia lokalu w terminie 30 dni pismem z dnia 28 października 2010 r., doręczonym w dniu 16 listopada 2010 r. Z. M. nie zastosował się do wskazanego

wezwania, zatem (...) wytoczyła niniejsze powództwo. Wobec nie posiadania przez Z. M. tytułu prawnego do lokalu mieszkalnego położonego we W. przy ul. (...), żądanie eksmisji Sąd Rejonowy uznał za uzasadnione.

Sąd Rejonowy rozważał dalej, czy pozwanemu przysługuje uprawnienie do lokalu socjalnego. Zgodnie z art. 29a obecnie obowiązującej ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2010 r., Nr 206, poz.1367 ze zm.) do osób innych niż żołnierze zawodowi, które zajmują lokale mieszkalne będące w zasobie mieszkaniowym i internatowym Agencji, w zakresie nieuregulowanym w ustawie mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny oraz ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.). Na tej podstawie należało, w ocenie Sądu Rejonowego, stosować do pozwanego w zakresie nieuregulowanym przez ustawę przepisy Kodeksu cywilnego oraz Kodeksu postępowania cywilnego. Kwestię lokalu socjalnego reguluje szczegółowo art. 45 ustawy, jednak w ocenie Sądu dotyczy ona jedynie wydania decyzji administracyjnej o opróżnieniu lokalu w stosunku do żołnierza zawodowego. W niniejszej sprawie pozwany nie posiada takiego statusu, wobec czego eksmisję w stosunku do niego może orzec jedynie sąd powszechny, stosując przepisy ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2005 r., Nr 31, poz. 266 ze zm.). Przepis art. 14 ust. 1 ustawy o ochronie praw lokatorów, jak rozważył Sąd Rejonowy, stanowi, że w wyroku nakazującym opróżnienie lokalu sąd orzeka o uprawnieniu do otrzymania lokalu socjalnego bądź o braku takiego uprawnienia wobec osób, których nakaz dotyczy, a obowiązek zapewnienia lokalu socjalnego ciąży na gminie właściwej ze względu na miejsce położenia lokalu podlegającego opróżnieniu. W niniejszej sprawie Sąd I instancji uznał, iż skoro pozwany był uprawniony do korzystania z nieruchomości w okresie przysługującej renty rodzinnej, to kognicja Sądu obejmowała także badanie, czy spełnia przesłanki do przyznania mu lokalu socjalnego. Stosownie do art. 14 ust. 4 pkt 5 ustawy, sąd nie może orzec o braku uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego wobec osoby posiadającej status bezrobotnego, chyba że osoby te mogą zamieszkać w innym lokalu niż dotychczas używany. Sąd Rejonowy zważył, iż jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności przesłuchania pozwanego, które to zeznania Sąd uznał za szczerze, posiada on status osoby bezrobotnej. Sąd wskazał przy tym, iż nie dysponował, co prawda, zaświadczeniem z Powiatowego Urzędu Pracy, potwierdzającym tę okoliczność, ponieważ przesłuchanie pozwanego odbyło się ma ostatnim terminie rozprawy, jednak strona powodowa nie wypowiedziała się na ten temat i nie kwestionowała tej okoliczności, wobec czego Sąd na podstawie art. 230 k.p.c. uznał ją za przyznaną. Sąd Rejonowy podniósł, iż pozwany bez wątplenia znajduje się w ciężkiej sytuacji materialnej i bytowej, nie posiada możliwości zamieszkania w innym lokalu, konsekwencją czego było ustalenie, że Z. M. przysługuje prawo do lokalu socjalnego. Sąd Rejonowy rozważał przy tym, iż art. 1 a ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego z dnia 21.06.2001 r (Dz. U z 2005 Nr 31 poz. 266 ze zm) przepisów ustawy nie stosuje się do lokali będących w dyspozycji (...), jednak jak wskazuje się w nauce prawa (por. komentarz R. Dżiczka do ww. ustawy Wyd. LexisNexis W-wa 2010 str.29) wydaje się, że art. 14 określający krąg osób uprawnionych do lokalu socjalnego, stosuje się także w postępowaniu z powództwa (...), tym bardziej że zobowiązaniem do dostarczenia lokalu socjalnego będzie właściwa gmina.

W związku z powyższym Sąd Rejonowy na podstawie art. 347 k.p.c. uchylił wyrok zaoczny z dnia 20 kwietnia 2012 r. w stosunku do Z. M. i orzekł od nowa o żądaniu pozwu. Konsekwencją z kolei ustalenia, że pozwanemu przysługuje prawo do lokalu socjalnego było rozstrzygnięcie o wstrzymaniu wykonania opróżnienia lokalu do czasu złożenia przez gminę oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego, uzasadnione treścią art. 14 ust. 6 ustawy o ochronie praw lokatorów. Rozstrzygnięcie o kosztach procesu Sąd oparł na podstawie art. 102 k.p.c., zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Sąd zdecydował o nie obciążaniu pozwanego kosztami, biorąc pod uwagę jego ciężką sytuację materialną, znajdowanie się na tzw. „zakręcie życiowym”, status bezrobotnego oraz ogromne zadłużenie w (...). Z uwagi na to, iż pozwany korzystał w sprawie z pomocy pełnomocnika z urzędu w osobie adwokata, Sąd Rejonowy przyznał pełnomocnikowi od Skarbu Państwa wynagrodzenie w kwocie 147,60,-zł brutto na podstawie § 10 pkt 1 w zw. z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461).

Apelację od powyższego wyroku wywiodła strona powodowa zaskarżając powyższy wyrok w części dotyczącej punktu III, IV oraz V, zarzucając powyższemu wyrokowi:

- naruszenie prawa materialnego tj. art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego poprzez ich błędne zastosowanie, a w konsekwencji uznanie, iż pozwanemu Z. M. przysługuje prawo do lokalu socjalnego,
- naruszenie prawa procesowego tj. art. 233 par. 1 kpc poprzez dokonanie ustaleń faktycznych sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym z przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów i bez wszechstronnego rozważanie całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a w konsekwencji uznanie, iż pozwany Z. M. spełnia przesłanki do otrzymania prawa do lokalu socjalnego;
- naruszenie art. 98 kpc poprzez jego niezastosowanie;
- naruszenie art. 102 kpc poprzez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, iż pozwany nie jest zobowiązany do ponoszenia kosztów sądowych w tym kosztów zastępstwa procesowego

Mając powyższe na uwadze strona powodowa wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej punktu III oraz IV poprzez orzeczenie braku uprawnienia pozwanego do lokalu socjalnego oraz nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz strony powodowej kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, w postępowaniu przed I i II instancją. Strona powodowa wniosła ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz strony powodowej kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, w postępowaniu przed I i II instancją. W uzasadnieniu apelacji w związku z podniesionymi zarzutami strona powodowa zarzuciła, iż Sąd orzekając o uprawnieniu pozwanego do otrzymania lokalu socjalnego, nie dysponował zaświadczeniem Powiatowego Urzędu Pracy, poświadczającym status pozwanego jako osoby bezrobotnej poprzestając w tym zakresie jedynie na przesłuchaniu pozwanego, które według strony powodowej nie jest w pełni wiarygodne. Strona powodowa zarzuciła Sądowi I instancji błędną ocenę materiału dowodowego dokonaną z naruszeniem art. 233 kpc. Za błędne w ocenie strony powodowej należy uznać przyznanie pozwanemu przez Sąd I instancji uprawnienia do lokalu socjalnego pomimo , iż pozwany nie wykazał, iż takie uprawnienie mu przysługuje.

Pozwany na rozprawie w dniu 23 lipca 2014 r., działając przez swojego pełnomocnika z urzędu, wniósł w odpowiedzi na apelację o jej oddalenie, jako bezzasadnej i zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz pełnomocnika pozwanego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu oraz z ostrożności procesowej nieobciążanie pozwanego kosztami procesu na rzecz strony powodowej.

Sąd Okręgowy ustalił, że :

Pozwany Z. M. jest zarejestrowany od dnia 10 czerwca 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy we W. jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku.

Dowód: zaświadczenie z dnia 23.07.2014 r. k. 176;

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Z treści przytoczonych zarzutów wynika w sposób niewątpliwy, że strona powodowa przede wszystkim dąży do wykazania uchybień mających miejsce w toku postępowania dowodowego. W ocenie Sądu Okręgowego podniesione przez stronę powodową zarzuty są jedynie częściowo trafne. Trafny był zarzut skarżącej strony powodowej, iż Sąd

Rejonowy dopuścił się uchybienia procesowego dokonując ustalenia odnośnie uprawnienia pozwanego do otrzymania lokalu socjalnego jedynie w oparciu o przeprowadzony dowód z przesłuchania pozwanego.

Mając zatem powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uzupełnił postępowanie

dowodowe poprzez dopuszczenie dowodu z przedłożonego przez pozwanego na rozprawie apelacyjnej zaświadczenia z Powiatowego Urzędu Pracy poświadczającego fakt, iż pozwany jest zarejestrowany jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku.

Działając zgodnie z art. 382 kpc Sąd II instancji, jako sąd meritii dokonał następnie

własnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego i po dokonaniu wszechstronnej jego oceny, sformułował ostatecznie wnioski tożsame z tymi do jakich doszedł Sąd Rejonowy, uznając tym samym, za bezzasadne pozostałe zarzuty strony powodowej tj. naruszenia przez Sąd I instancji prawa materialnego - art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego (zwanej dalej u.o.p.l.).

Zgodnie z art. 29a obecnie obowiązującej ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2010 r., Nr 206, poz.1367 ze zm.) do osób innych niż żołnierze zawodowi, które zajmują lokale mieszkalne będące w zasobie mieszkaniowym i internatowym Agencji, w zakresie nieuregulowanym w ustawie mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny oraz ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.). Słusznie przyjął Sąd Rejonowy, iż przepis art. 45 cytowanej powyżej ustawy ma zastosowanie w przypadku wydania decyzji administracyjnej o opróżnieniu lokalu w stosunku do żołnierza zawodowego. W niniejszej sprawie pozwany nie posiada takiego statusu, wobec czego eksmisję w stosunku do niego może orzec jedynie sąd powszechny, stosując jednak przepisy ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2005 r., Nr 31, poz. 266 ze zm.). Wprawdzie zgodnie z art. 1 a ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego z dnia 21.06.2001 r (Dz. U z 2005 Nr 31 poz. 266 ze zm) przepisów ustawy nie stosuje się do lokali będących w dyspozycji (...), to jednak art. 45 ust. 3 cytowanej powyżej ustawy o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku żołnierzy zawodowych stanowi, kiedy należy orzec o uprawnieniu do otrzymania lokalu socjalnego, przewidując obowiązek wezwania gminy do udziału w sprawie. Tym bardziej w przypadku osób nie posiadających takiego statusu będzie miał zastosowanie art. 14 określający krąg osób uprawnionych do otrzymania lokalu socjalnego. Należy bowiem wskazać, iż art. 1a cytowanej powyżej u.o.p.l. dotyczy lokali będących w dyspozycji (...), a nie osób uprawnionych do lokali socjalnych. Wskazać przy tym należy, iż źródłem rozwiązań odnośnie uprawnień do otrzymania lokalu socjalnego są przepisy Konstytucji, a zwłaszcza art. 75, który wskazuje, iż władze publiczne są zobowiązane do prowadzenia polityki sprzyjającej zaspokajaniu mieszkaniowych potrzeb obywateli. W doktrynie trafnie zauważono, że próby odrywania prawa do lokalu socjalnego od jedynej w systemie prawa regulacji bliżej określającej to prawo, jaką stanowi ustawa o ochronie praw lokatorów, osłabiają ochronę lokatorów i prowadzą do ochrony fasadowej, niedającej się skonkretyzować w realnych uprawnieniach.

Przepis art. 14 ust. 1 ustawy o ochronie praw lokatorów stanowi, że w wyroku nakazującym opróżnienie lokalu sąd orzeka o uprawnieniu do otrzymania lokalu socjalnego bądź o braku takiego uprawnienia wobec osób, których nakaz dotyczy. Z ochrony przewidzianej w art. 14 ustawy o ochronie praw lokatorów nie korzystają jednak osoby, które nigdy nie dysponowały tytułem prawnym do zajmowanego lokalu, w tym osoby, które objęły go samowolnie. (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2001 r. III CZP 66/01). Jak wynika z przeprowadzonego przez Sąd I instancji postępowania dowodowego pozwany był uprawniony do korzystania z nieruchomości w okresie przysługującej renty rodzinnej. A zatem kognicja Sądu obejmowała także badanie, czy pozwany spełnia przesłanki do przyznania mu lokalu socjalnego. Stosownie do art. 14 ust. 4 pkt 5 cytowanej powyżej ustawy, Sąd nie może orzec o braku uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego wobec osoby posiadającej status bezrobotnego. Definicja pojęcia osoby bezrobotnej, znajduje się w art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zgodnie z powyższym przepisem bezrobotny oznacza osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 1 i 2 lit. a-g, lit. i, j, l oraz osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. ha, która bezpośrednio przed rejestracją jako bezrobotna była zatrudniona nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres co najmniej 6 miesięcy, oraz osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 3 i 4, niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub w danej służbie albo innej pracy zarobkowej albo jeżeli jest osobą niepełnosprawną, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy, nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem uczącej się w szkole dla dorosłych lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły lub w szkole wyższej, gdzie studiuje na studiach niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli spełnia pozostałe warunki wskazane w podpunkcie od „a” do „m”. Pojęcie „ osoby posiadającej status bezrobotnego ” nie można zatem rozumieć inaczej jak tylko w powiązaniu z cytowaną powyżej ustawą. Nie chodziło bowiem o przyznanie obligatoryjnego prawa do lokalu socjalnego każdej osobie, która w chwili orzekania nie ma pracy, ale tylko takiej, która spełnia warunki przewidziane w ustawie. Z tych przyczyn ustawodawca jasno określił, że chodzi tu o osobę mającą status bezrobotnego, a więc tylko taką, która w świetle prawa może być uznana za bezrobotną.

W ocenie Sądu Okręgowego biorąc pod uwagę warunki, których spełnienia wymaga ustawa przeprowadzone przez Sąd I instancji postępowanie dowodowe, nie dało podstaw do dokonania ustalenia, iż pozwany posiada status osoby bezrobotnej i wymagało w tym zakresie, biorąc także pod uwagę, iż to na Sądzie spoczywa obowiązek zbadania z urzędu przesłanek do nabycia lokalu socjalnego, stosownego uzupełnienia. W związku z powyższym, jak wskazano na wstępie rozważań, fakt posiadania przez pozwanego statusu osoby bezrobotnej Sąd ustalił w oparciu o zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy, a biorąc pod uwagę sytuację materialną i mieszkaniową pozwanego ustaloną w oparciu o dowód z jego przesłuchania, Sąd Okręgowy uznał, podobnie jak uczynił to Sąd Rejonowy, iż pozwany spełnia przesłanki do uzyskania lokalu socjalnego. Konsekwencją natomiast ustalenia uprawnienia pozwanego do otrzymania lokalu socjalnego było nakazanie przez Sąd I instancji wstrzymania wykonania opróżnienia lokalu do czasu złożenia przez gminę oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego, co znalazło oparcie w treści art. 14 ust. 6 u.o.p.l. Mając zatem powyższe na uwadze w ocenie Sądu Okręgowego zarzuty podnoszone w tym zakresie przez stronę powodową okazały się być niezasadne.

Odnosnie pozostałych zarzutów tj. naruszenia przez Sąd I instancji art. 98 kpc poprzez jego niezastosowanie i błędne zastosowanie art. 102 kpc, wskazać należy, iż w ocenie Sądu Okręgowego zarzuty te były bezzasadne. Przepis art. 102 kpc ustanawia zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu; jest rozwiązaniem szczególnym, wymagającym do swego zastosowania wystąpienia wyjątkowych okoliczności. Przepis ten nie konkretyzuje pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawiając ich kwalifikację, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi (por. m.in. postanowienie SN z dnia 20 grudnia 1973 r., II CZ 210/73, LEX nr 7366). Do okoliczności branych pod uwagę przez sąd przy ocenie przesłanek zastosowania dyspozycji omawianego przepisu według doktryny zaliczyć można nie tylko te związane z samym przebiegiem postępowania, lecz także dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Biorąc powyższe pod uwagę, w ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji prawidłowo zastosował w okolicznościach rozpoznawanej sprawy, biorąc pod uwagę charakter sprawy i stan majątkowy oraz rodzinny pozwanego, przepis art. 102 kpc, czemu dał wyraz w uzasadnieniu swojego orzeczenia. Sąd I instancji wskazał jakie okoliczności wziął pod uwagę, które zadecydowały o zastosowaniu powyższego przepisu i Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sąd Rejonowego .

W tym stanie rzeczy, wobec bezzasadności zarzutów apelacji, na podstawie art. 385 kpc, podlegała ona oddaleniu.

Orzeczenie o kosztach procesu, jak w pkt II wyroku, Sąd Okręgowy oparł na przepisie art. 102 k.p.c. i nie obciążył strony powodowej, pomimo ostatecznie przegrania postępowania apelacyjnego, kosztami zastępstwa procesowego na rzecz pozwanego. Należy za judykaturą uznać za sprzeczne z zasadą słuszności wyrażoną w art. 102 żądanie zapłaty kosztów procesu zgłoszone przez stronę wygrywającą, która swoim niesumiennym lub oczywiście niewłaściwym postępowaniem doprowadziła do zainicjowania procesu i powstania kosztów związanych z jego prowadzeniem. (postanowienie SN z dnia 5 sierpnia 1981 r., II CZ 98/81, OSNC 1982, nr 2-3, poz. 36). Pozwany w toku procesu

w zasadzie nie podjął żadnej obrony, ograniczając się do wniosku o przyznanie lokalu socjalnego. Pozwany korzystał w toku postępowania z pomocy prawnej fachowego pełnomocnika, w osobie adwokata z urzędu, a zatem wiedział jakie spoczywają na nim obowiązki w zakresie wykazania uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego. Obowiązkwowi temu, w toku postępowania przed Sądem Rejonowym pozwany nie sprostał, co w konsekwencji doprowadziło do wniesienia apelacji przez stronę powodową. Dopiero przed Sądem Okręgowym pozwany przedłożył stosowny dokument wykazując, iż posiada status osoby bezrobotnej. W związku z powyższym pomimo ostatecznego oddalenia apelacji, nie można było odmówić jej słuszności w dacie wniesienia i tym samym obciążyć stronę powodową kosztami procesu na rzecz pozwanego.

Odnośnie rozstrzygnięcia zawartego w pkt III wyroku wskazać należy, iż kwestię kosztów z tytułu nieopłaconej pomocy udzielonej z urzędu przez adwokata reguluje rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Wniosek pełnomocnika wykwalifikowanego, ustanowionego dla strony zwolnionej z kosztów sądowych, o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powinien zawierać oświadczenie (par. 22), że żądane koszty nie zostały zapłacone w całości lub w części; wniosek niezawierający takiego oświadczenia podlega oddaleniu a limine jako nieuzasadniony (postanowienie SN z dnia 14 października 1998 r., II CKN 687/98, OSNC 1999, nr 3, poz. 63). Niezłożenie takiego oświadczenia uznaje się za brak w zakresie uzasadnienia wniosku. Mając powyższe na uwadze wskazać należy, iż wniosek pełnomocnika o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu nie zawierał takiego oświadczenia. Ponadto w ocenie Sądu wniosek pełnomocnika o zwrot kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu również i z tej przyczyn nie zasługiwał na uwzględnienie, że udzielona pozwanemu pomoc uchybiała pewnym zasadom staranności, skoro pozwany nie sprostał na etapie postępowania przed Sądem I instancji, podstawowemu obowiązkwowi wykazania uprawnień do otrzymania socjalnego (por. postanowienie SN z dnia 14 sierpnia 1997 r., II CZ 88/97, OSNC 1998, nr 3, poz. 40; postanowienie SN z dnia 18 marca 1999 r., I CKN 1046/97, OSNC 1999, nr 10, poz. 178; postanowienie SN z dnia 5 marca 2004 r., III CK 30/04, LEX nr 1126872).